

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 210/2019
06.03.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Веска Крстајића, председника већа, Биљане Синановић, Милунке Цветковић, Радослава Петровића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ђорђа Поповића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Убу К.бр.193/17 од 09.05.2018. године и Вишег суда у Ваљеву Кж1.бр.207/18 од 28.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 06.03.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ђорђа Поповића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Убу К.бр.193/17 од 09.05.2018. године и Вишег суда у Ваљеву Кж1.бр.207/18 од 28.11.2018. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу К.бр.193/17 од 09.05.2018. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од 3 (три) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом оштећено Привредно друштво „ББ“ ДОО ... је упућено да имовинскоправни захтев у целини може да оствари у парничном поступку. Окривљени је обавезан да плати суду на име паушала износ од 5.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Ваљеву Кж1.бр.207/18 од 28.11.2018. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА -адвоката Ђорђа Поповића (погрешно означено Ђорђа Павловића), па је преиначена пресуда Основног суда у Убу К.бр.193/17 од 09.05.2018. године у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Ваљеву окривљеном АА за извршено кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, изрекао условну осуду тако што му је утврдио казну затвора у трајању од 4 (четири) месеца која се неће извршити уколико окривљени у року од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована, те је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Ђорђе Поповић, због повреда закона из члана 16. став 4. и 5, члана 419, члана 438. став 2. тачка 1) и 2) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи у целости пресуде Основног суда у Убу К.бр.193/17 од 09.05.2018. године и Вишег суда у Ваљеву Кж1.бр.207/18 од 28.11.2018. године, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и одредити да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава првостепеног суда.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати и то на записнику о саслушању окривљеног АА сачињеног пред овлашћеним службеним лицима ПС Лајковац под бројем КУ.4066/16 дана 13.05.2016. године, а који је суд сходно одредби члана 84. ЗКП требало да издвоји из списка предмета, јер исти сам по себи и по начину прибављања представља незаконит доказ.

Као разлог незаконитости наведеног записника се истиче да је исти прибављен противно одредбама члана 16. став 1. ЗКП, јер самом саслушању окривљеног у ПС Лајковац није присуствовао његов бранилац (иако је супротно

наведено у записнику), чиме је повређена одредба члана 68. став 1. тачка 4) ЗКП, нити је са окривљеним обавио поверљив разговор, а што по мишљењу браниоца произилази упоређивањем времена у ком је предузета радња саслушања окривљеног у просторијама ПС Лајковац дана 13.05.2016. године (саслушање окривљеног започето у 14,00h, а завршено у 14,30h по записнику о саслушању окривљеног) и времена предузимања радње увиђаја и фотографисања у кући у којој живи окривљени у Лајковцу дана 13.05.2016. године (предметна радња предузета у периоду од 13,30h до 14,15h по извештају о форензичком прегледу лица места (КТ фотографисање)), а обе у присуству полицијског службеника ВВ и окривљеног. Поред тога, наводи се да је повређена и одредба члана 68. став 1. тачка 2) ЗКП којом је прописано да окривљени има право да ништа не изјави, односно ускрати одговор на поједино питање, обзиром да је у записнику о саслушању окривљеног наведено да окривљени не пристаје да да свој исказ, због чега су по мишљењу браниоца овлашћена службена лица била дужна да након тога прекину даље саслушање окривљеног, односно да му омогуће да се брани ћутањем.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер записник о саслушању окривљеног АА састављен пред овлашћеним службеним лицима МУП-а РС ДП ПУ Ваљево ПС Лајковац дана 13.05.2016. године под бројем КУ.4066/16 представља законит доказ и по начину прибављања и по својој садржини и на истоме се може заснивати пресуда, обзиром да из списка предмета произилази да је ова доказна радња (саслушање окривљеног) предузета у складу са одредбама чланова 68, 85. и 86. Законика о кривичном поступку који је био на снази у време саслушања окривљеног и састављања записника о томе („Службени гласник РС“ број 72/11 од 28.09.2011. године који се примењује од 01.10.2013. године), а које одредбе се односе на ову радњу доказивања. Наиме, из списка предмета произилази да је наведени записник састављен у присуству браниоца по службеној дужности окривљеног - адвоката Драгана Ђуровића, да је окривљени на основу члана 68. ЗКП поучен о својим правима у предистражном поступку, пре свега о праву на браниоца, да није дужан ништа да изјави, да може да ускрати одговор на поједина питања, слободно изнесе своју одбрану и призна или не призна кривицу, саопштено му је дело које му се ставља на терет, те да је, након омогућеног поверљивог разговора са браниоцем у трајању од 15 минута, окривљени изјавио да је упознат са својим правима и да жели да изнесе своју одбрану и одговара на постављена питања, а после давања исказа и упозорења у смислу члана 235. став 1. ЗКП да има право да прочита записник или да захтева да му се исти прочита, окривљени је прочитао и потписао записник, као и бранилац по службеној дужности, а примедби на поступање полиције од стране окривљеног и његовог браниоца није било, при чему је наведени записник потписан и од стране овлашћеног службеног лица и записничара.

Стоји чињеница да је у уводном делу записника на страни 2, након констатовања ко присуствује саслушању окривљеног, а пре узимања личних података о окривљеном и то након реченице “осумњичени пристаје да у предистражном поступку да свој исказ у присуству браниоца“ наведено „не“, међутим та чињеница, по налажењу овога суда, не чини овај доказ незаконитим у садржинском смислу и нема за последицу његово обавезно издвајање из списка предмета. Наиме, имајући у виду да из наведеног записника несумњиво произилази да је окривљени пристао да да исказ у присуству браниоца по службеној дужности, обзиром да је након омогућеног поверљивог разговора са браниоцем у трајању од 15 минута изјавио да је упознат са својим правима и да жели да изнесе своју одбрану и одговара на постављена питања, а након чега је и исту дао, те да су и он и његов бранилац након читања својеручно потписали наведени записник без икаквих примедби, то се у конкретном случају ради о очигледној техничкој грешци у писању приликом састављања записника, а о чему се у писаној изјави од 10.11.2016. године детаљно изјаснио и објаснио како је до исте дошло полицијски службеник ПС Лајковац ВВ, који је предузео доказну радњу саслушања окривљеног у предистражном поступку и о томе саставио наведени записник.

Дакле, како се, по оцени овога суда, записник о саслушању окривљеног АА састављен пред овлашћеним службеним лицима МУП-а РС ДП ПУ Ваљево ПС Лајковац дана 13.05.2016. године под бројем КУ.4066/16 сматра законитим доказом на коме се пресуда може заснивати, а самим тим законитим се сматра и одбрана окривљеног АА дата на том записнику у којој је окривљени признао извршење кривичног дела, то су, по налажењу Врховног касационог суда, неосновани наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези чланова 14. став 1. и 224. став 1. КЗ, истицањем да се кривичноправне радње окривљеног описане у изреци првостепене пресуде не могу подвести под законски опис кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ за које је окривљени правноснажно оглашен кривим, јер обијање улазних врата контејнера металном полугом и проналажење ствари, те присвајање истих, не могу представљати радњу извршења предметног кривичног дела.

Супротно изнетим наводима захтева браниоца окривљеног, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде и то да је окривљени АА „... способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, у намери да себи прибави противправну имовинску корист присвојио покретне ствари које су му поверене на раду у субјекту привредног пословања, тако што је као радник обезбеђења - портир у оштећеном Привредном друштву за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала „ББ“ ДОО ..., током своје

треће смене на обезбеђењу круга „ГГ“ у ..., који се налази у саставу оштећеног привредног друштва, пришао ПВЦ контејнеру који се налази у наведеном кругу, а затим употребом металне полуге обио улазна врата контејнера, након чега је у контејнеру пронашао и присвојио: бојлер „...“ запремине 50 литара, огледало са белим рамом и WC шољу, све власништво оштећене, након чега је наведене предмете изнео из круга оштећеног привредног друштва, а улазна врата контејнера залепио силиконом, а потом присвојене предмете уградио у купатило своје породичне куће, на који начин је и прибавио противправну имовинску корист, при чему је био свестан свог дела и његове забрањености, чије извршење је хтео“, а у време и месту ближе описаним у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, за које је он правноснажно оглашен кривим. Како је, дакле, у конкретном случају, у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци побијане правноснажне пресуде јасно описана радња извршења предметног кривичног дела која се састоји у присвајању од стране окривљеног покретних ствари које су му поверене на раду у субјекту привредног пословања, а у намери да себи прибави противправну имовинску корист, то се као неосновани оцењују наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног.

Наводи браниоца окривљеног којима се указује да би се у радњама окривљеног евентуално могли стећи елементи неког другог кривичног дела, имајући у виду радњу обијања улазних врата контејнера металном полугом и присвајање пронађених ствари, су, по налажењу овога суда, на штету окривљеног, јер би се евентуално могло радити о кривичном делу тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ које је, с обзиром на висину запрећене казне затвора, теже кривично дело од кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ за које је окривљени правноснажно оглашен кривим, па због тога ови наводи захтева браниоца окривљеног нису ни разматрани од стране Врховног касационог суда.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу одбачен је као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог његовог подношења, наводи повреду одредбе члана 16. став 4. и 5. ЗКП, истицањем да како изведеним доказима није на несумњив начин утврђено да су спорне покретне ствари оштећеног привредног друштва уграђене у купатило породичне куће окривљеног, јер не постоји идентитет између ствари уграђених у купатило окривљеног и оних чије му се присвајање ставља на терет, то је по мишљењу одбране суд требало да реши у корист окривљеног и да га ослободи од оптужбе. Поред тога, бранилац окривљеног указује и на повреду одредбе члана 419. ЗКП, истицањем да суд није засновао побијану пресуду на доказима изведеним на главном претресу и у складу са садржајем истих, а

посебно везано за власништво оштећеног привредног друштва на предметним покретним стварима. Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да је изрека првостепене пресуде противречна разлозима које је првостепени суд дао у образложењу пресуде везано за покретне ствари које је окривљени присвојио и уградио у купатило своје породичне куће.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси и због повреда одредаба члана 16. став 4. и 5, члана 419. и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а које повреде не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ђорђа Поповића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на ове повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Веско Крстајић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић